

ขอบเขตการใช้กฎหมายอาญา

อาจารย์เจริญชัย อัคవพิริยอนันต์

รองเลขานุการศาลฎีกา

หลักดินแดน (มาตรา ๔-๖)

มาตรา ๔

- ผู้ได้กระทำการผิดในราชอาณาจักรต้องรับโทษตามกฎหมาย
- การกระทำการผิดในเรือไทยหรืออากาศยานไทย ไม่ว่าจะอยู่ณ ที่ใด ให้ถือว่ากระทำการผิดในราชอาณาจักร
- “ราชอาณาจักร” หมายความว่า พื้นดินในเขตแดนประเทศไทย เขตน่านน้ำซึ่งอำนาจของไทยครอบคลุมถึง (๑๒ ไมล์ทะเล หรือประมาณ ๒๒ กิโลเมตร) ตามประบบรวมราชโองการกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขต โดยไม่รวมถึงแหล่งกำเนิด
- หัวอากาศเหนือพื้นดินและพื้นน้ำ แต่ไม่รวมถึงสถานทูตไทยในต่างประเทศ

๔

หากมีการกระทำการผิดในราชอาณาจักรแล้วก็ต้องรับโทษในราชอาณาจักรโดยไม่ คำนึงว่าผู้กระทำเป็นคนไทยในคนสัญชาติ

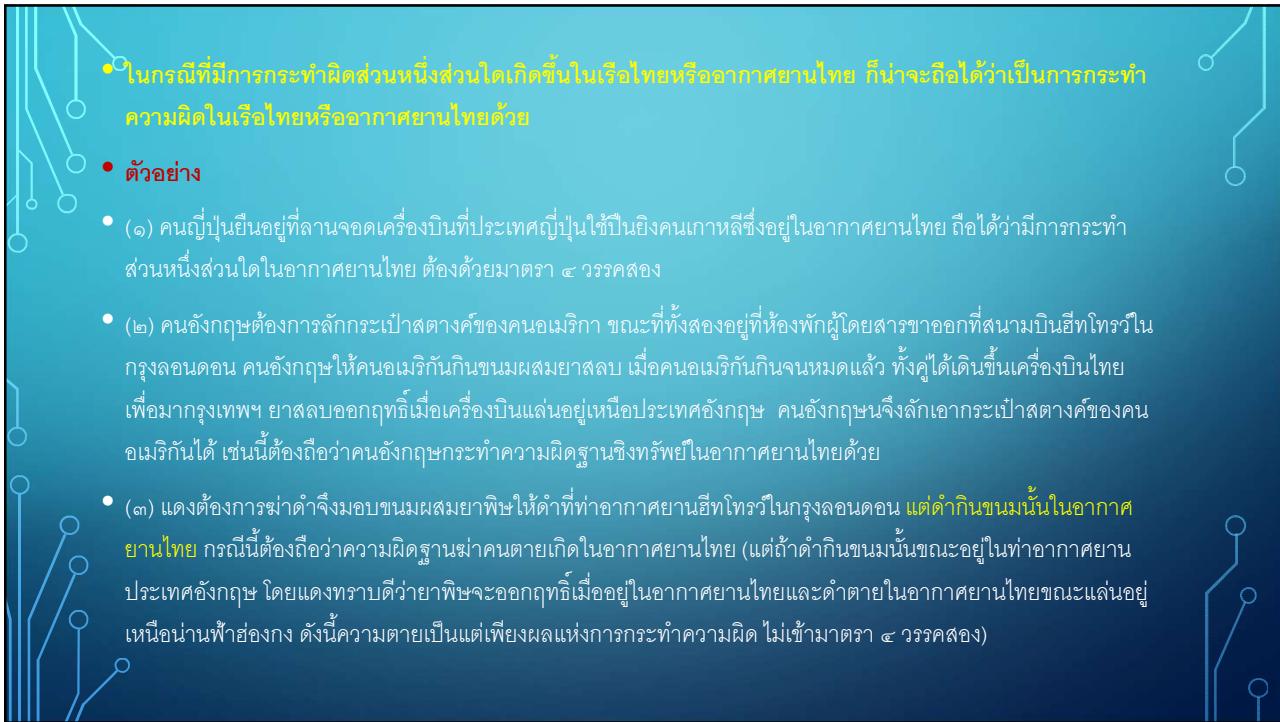
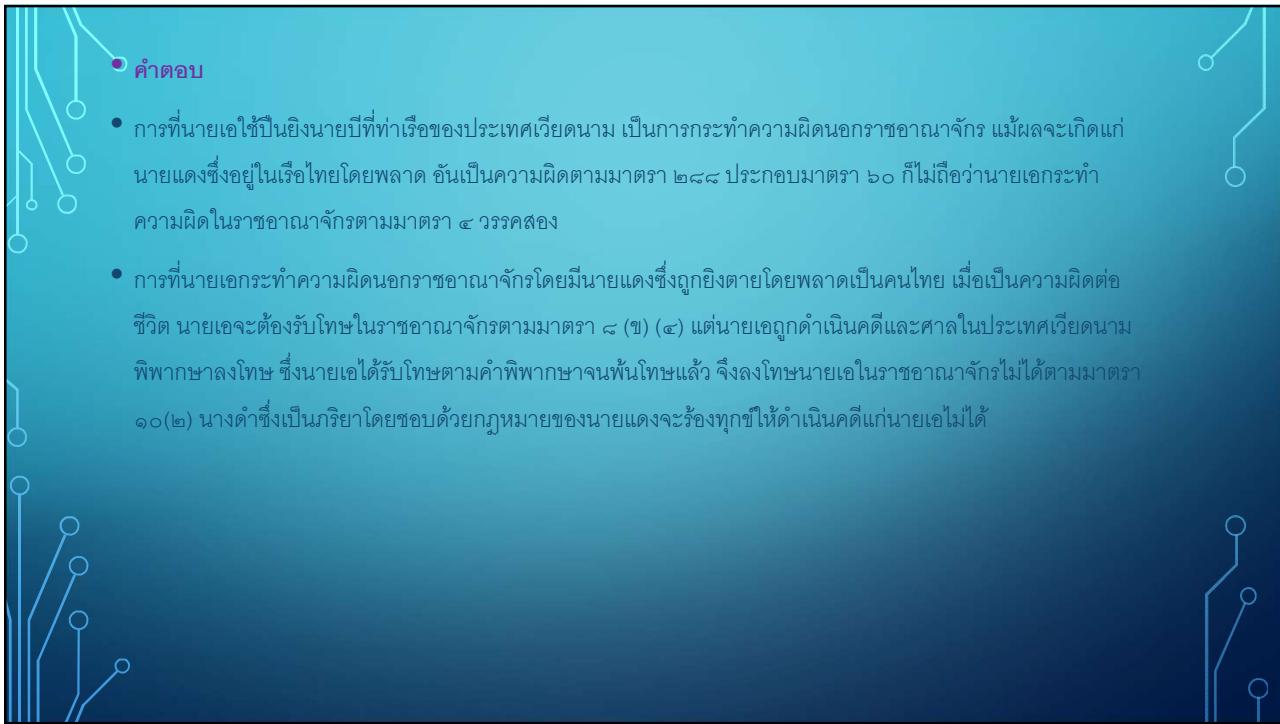
ไทย

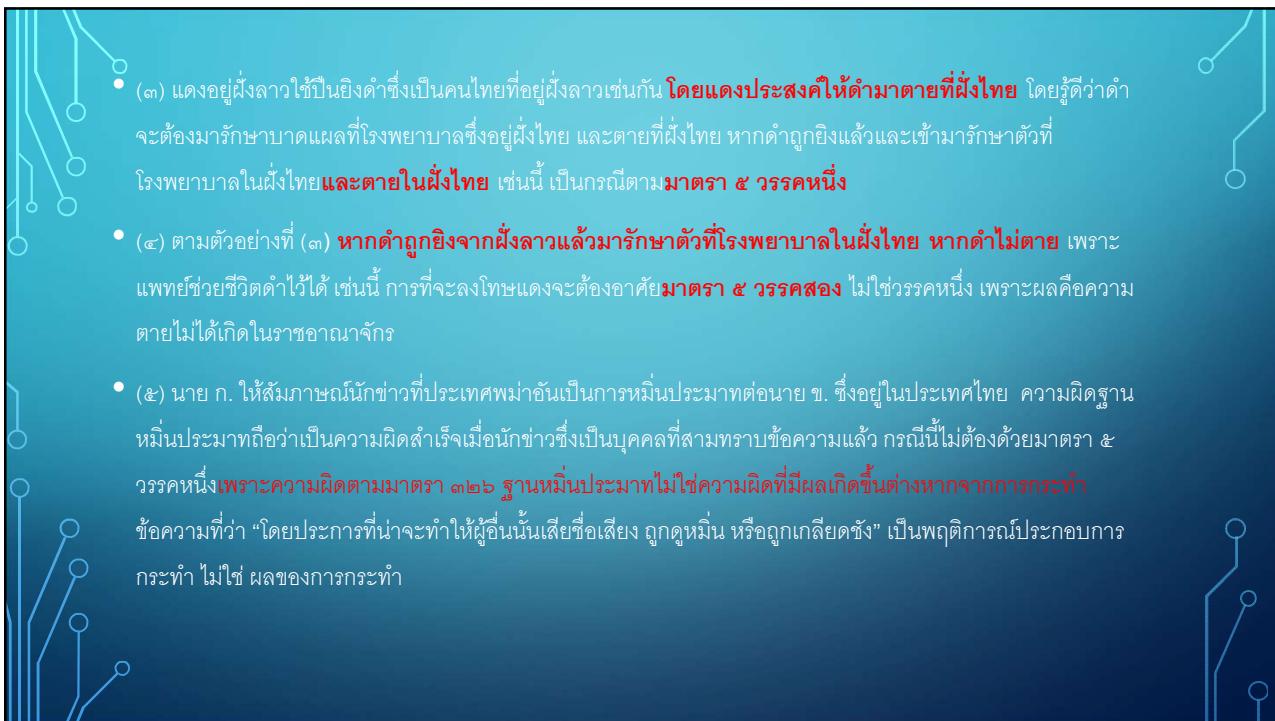
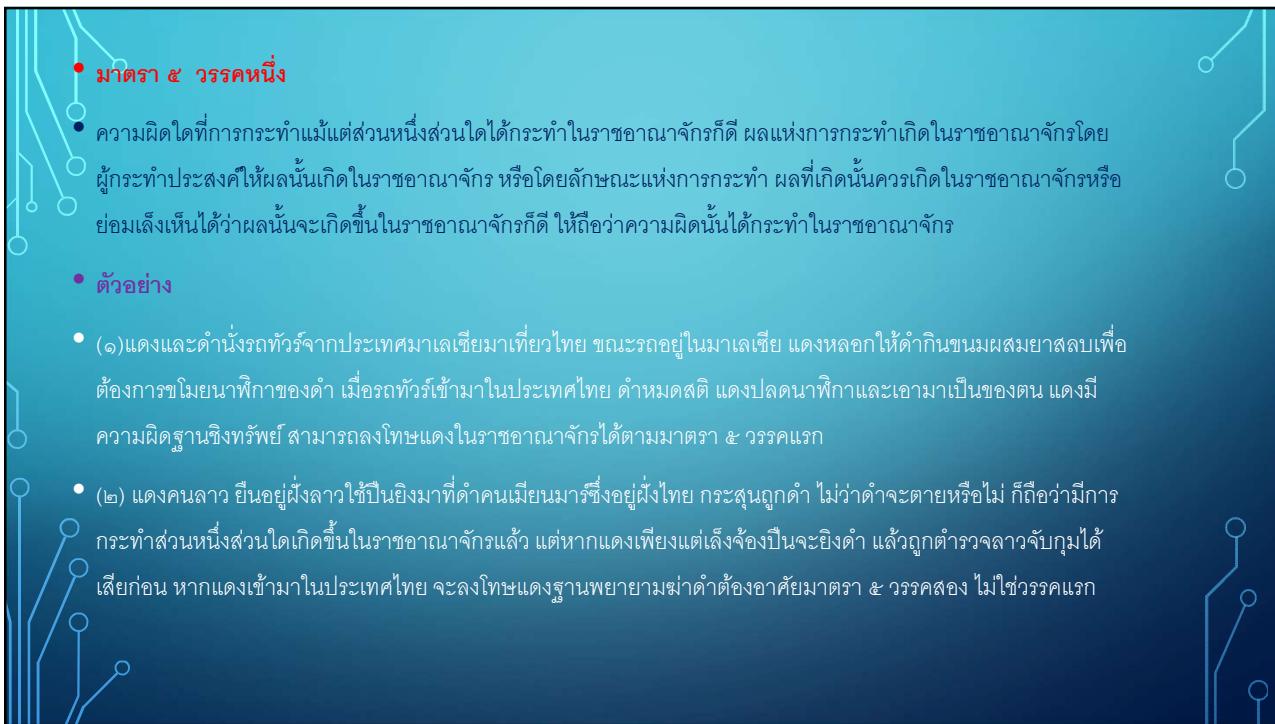
- เรือไทยหรืออากาศยานไทยตามวาระสอง ต้องอยู่นอกราชอาณาจักร หากความผิดเกิดขึ้นในขณะที่เรือไทยหรืออากาศยานไทยอยู่ในราชอาณาจักร ต้องปรับเข้าวาระหนึ่ง

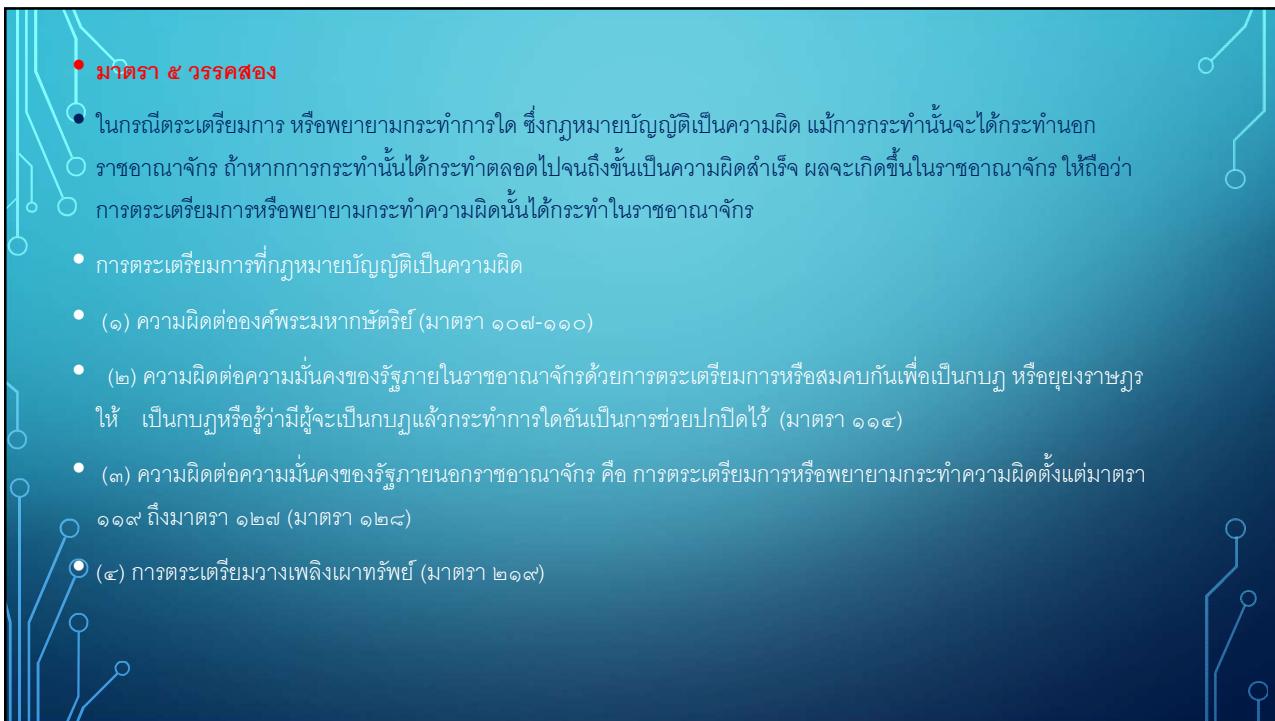
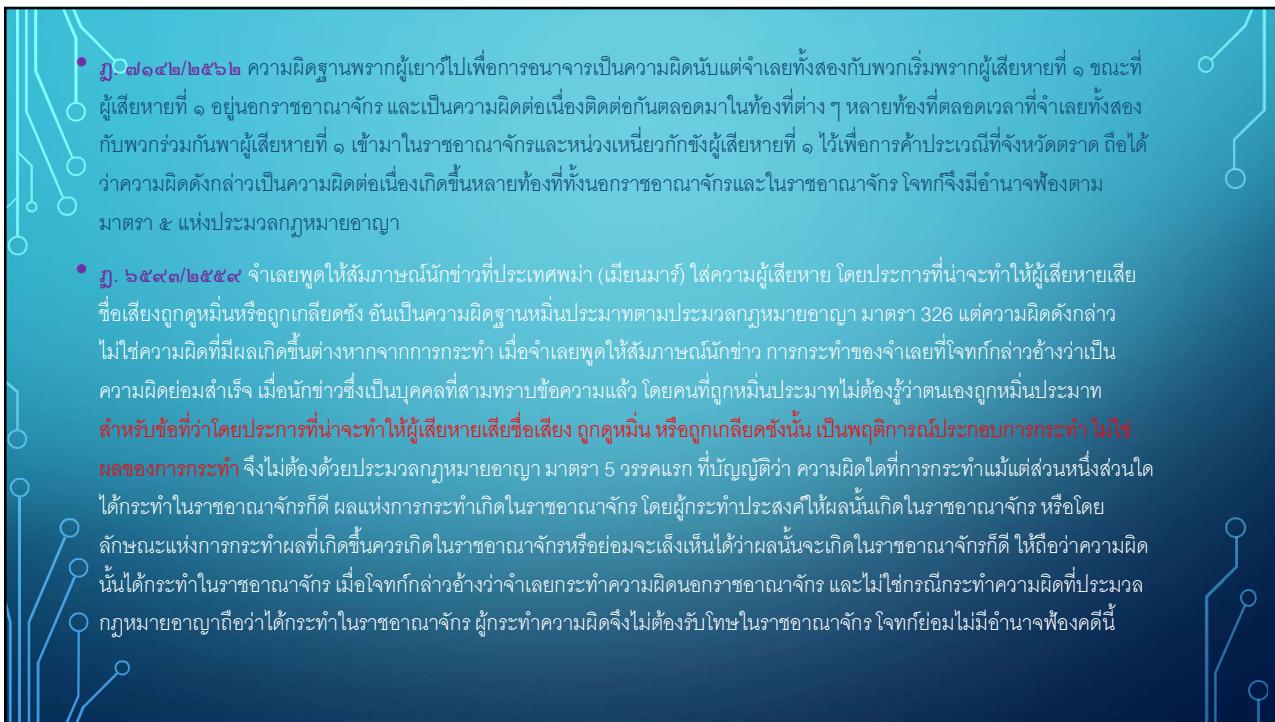
- **ตัวอย่าง**

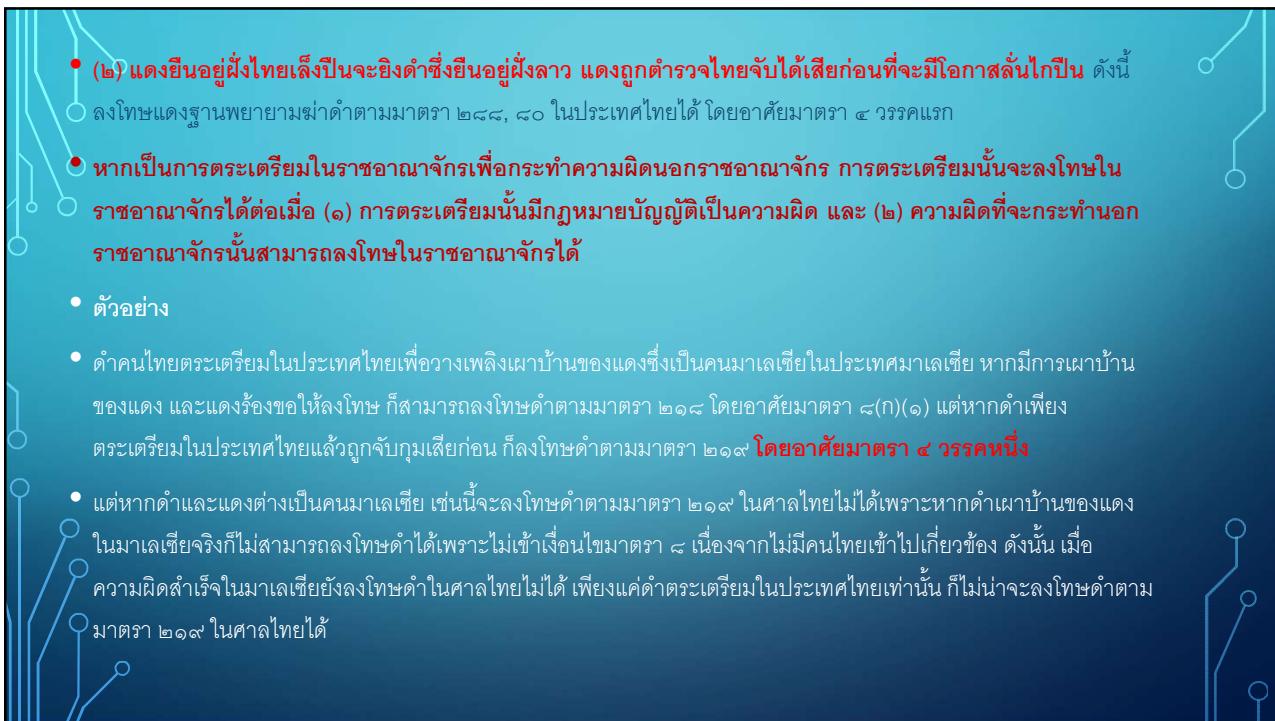
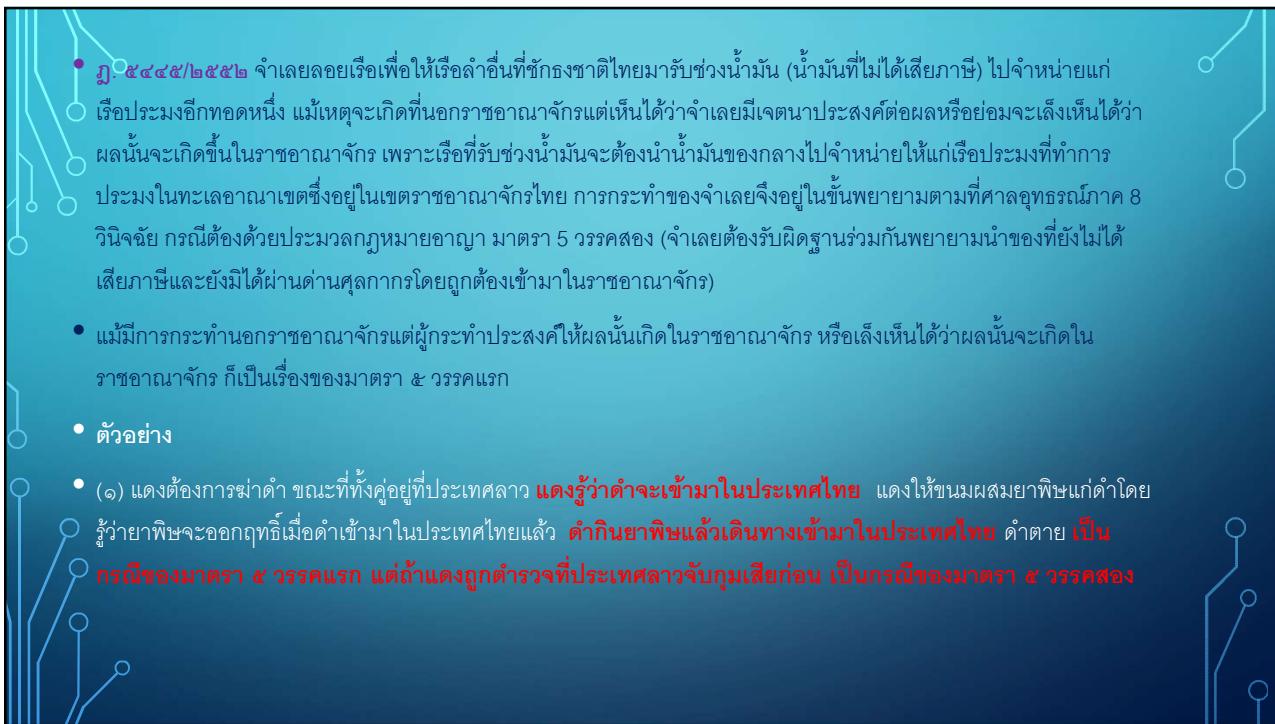
- นายแดงนำเรือประมงที่จดทะเบียนในประเทศไทยออกไปจับปลาในทะเลใน่านน้ำของประเทศสหภาพเมียนมาร์ ขณะเรือแล่นอยู่ในน่านน้ำของประเทศดังกล่าว นายแดงกับพากใช้ท่อนหลักเป็นอาวุธตีและใช้อาวุธปืนยิงนายขาว และโอนศพนายขาวทิ้งทะเล ดังนี้สามารถลงโทษนายแดงกับพากฐานฆ่าล้วงในราชอาณาจักรได้
- **ธ. ๔๗๗๕/๒๕๔๗** ขณะที่เจ้าหนังงานตรวจค้นพบยาเสพติดให้โทษ จำเลยลงจากเครื่องบินมาอยู่ในอาคารผู้โดยสาร ของท่าอากาศยานกรุงเทพ เพื่อจะไปขึ้นเครื่องบินอีกลำหนึ่ง จำเลยจึงเข้ามาในราชอาณาจักรไทยแล้ว เมื่อจำเลยมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งตามกฎหมายไทยบัญญัติว่าเป็นความผิด จำเลยจึงเป็นผู้กระทำการผิดในราชอาณาจักรต้องรับโทษตามกฎหมายไทยตาม พ.อ. มาตรา ๔

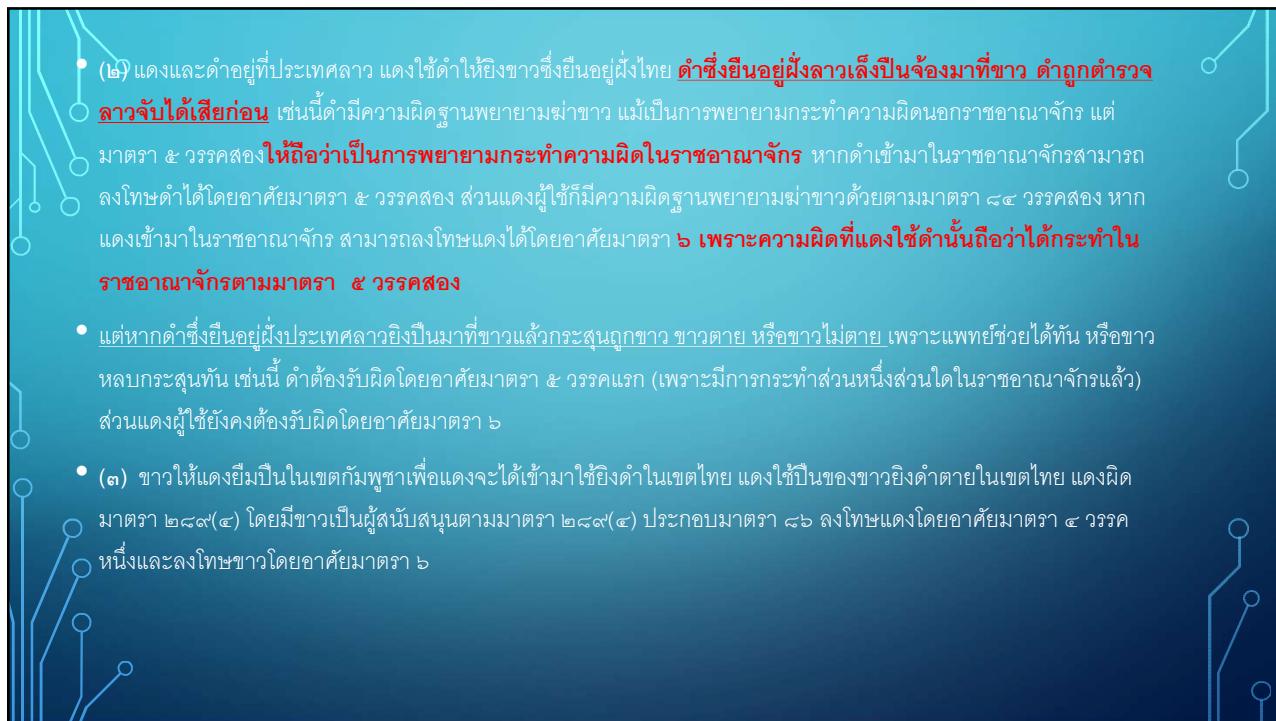
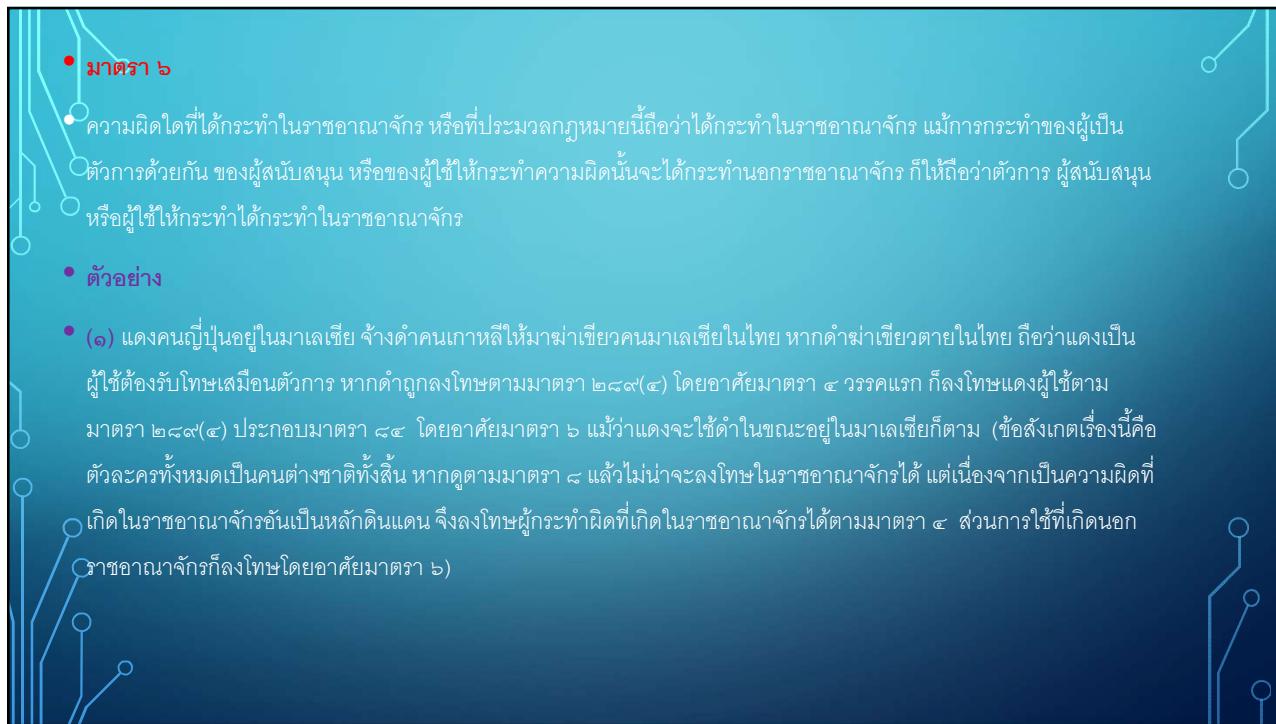
- การกระทำการผิดในราชอาณาจักรหรือที่ถือว่ากระทำในราชอาณาจักรตามมาตรา ๔ ไม่หมายความรวมถึงผลการกระทำ
- **คำอaths**
- นายเอกและนายบีทะເລາວຈຳກັນທີ່ທ່າເຮືອໃນປະເທດເວີຍດນາມ ນາຍເຄໂຫຼິນຍິນນາຍນີ້ ກະສຸນໄໝຖຸກນາຍບີ ແຕ່ພລາດໄປຖຸກ ນາຍແດງຊື່ອຍູ້ໃນເຮືອໃຫຍ່ຂອດເທິບທ່າ ທຳໃໝ່ນາຍແດງເສີ່ງແກ່ຄວາມຕາຍ ນາຍເຄຸກດຳເນີນຄີແລະສາລີໃນປະເທດເວີຍດນາມພິພານາລັດໂທ໌ ນາຍເຄໂດ້ຮັບໂທ໌ແລ້ວ ຕ່ອມນາຍເຄອເດີນທາງເຂົ້າມາໃນປະເທດໄທ ພາກນາງດຳຊື່ເປັນ ກວິດາໂດຍຂອບດ້ວຍກູ່ນາຍຂອງນາຍແດງຮ້ອງທຸກໆໃຫ້ດຳເນີນຄີກັບນາຍເຄ ນາຍເຄະຕ້ອງຮັບໂທ໌ໃນราชอาณาຈັກຮ່ອນໄມ່

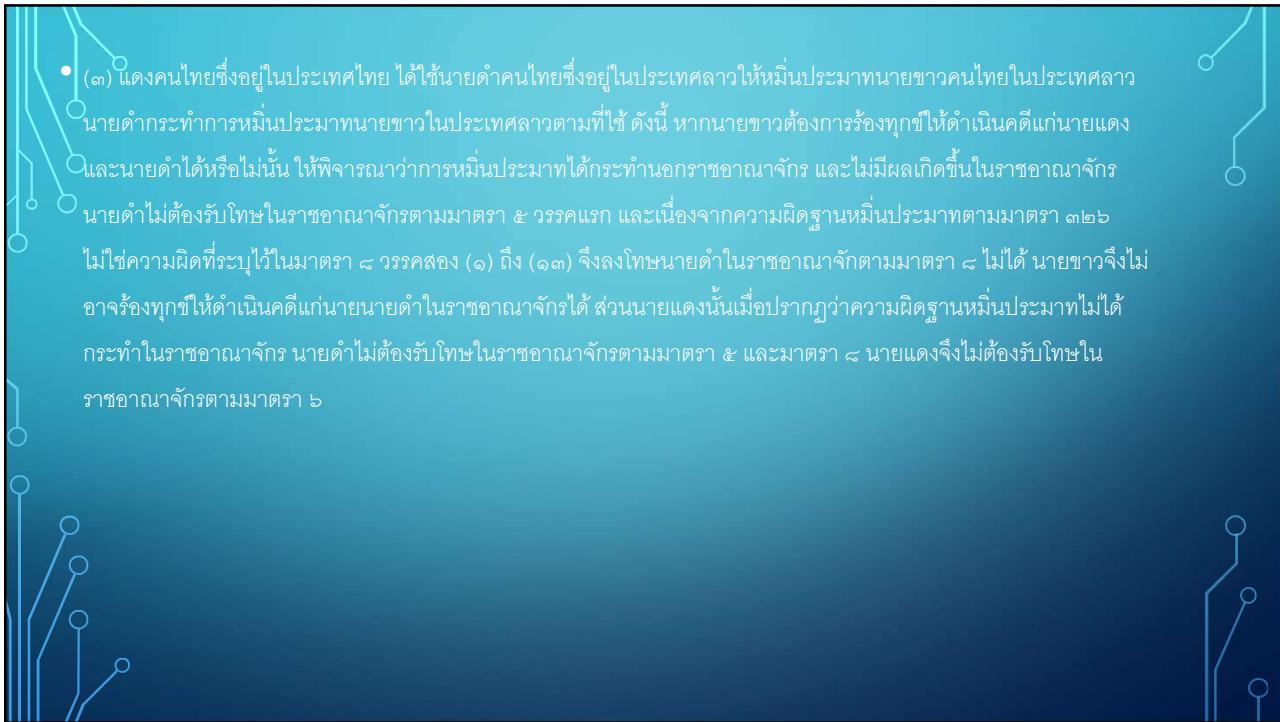
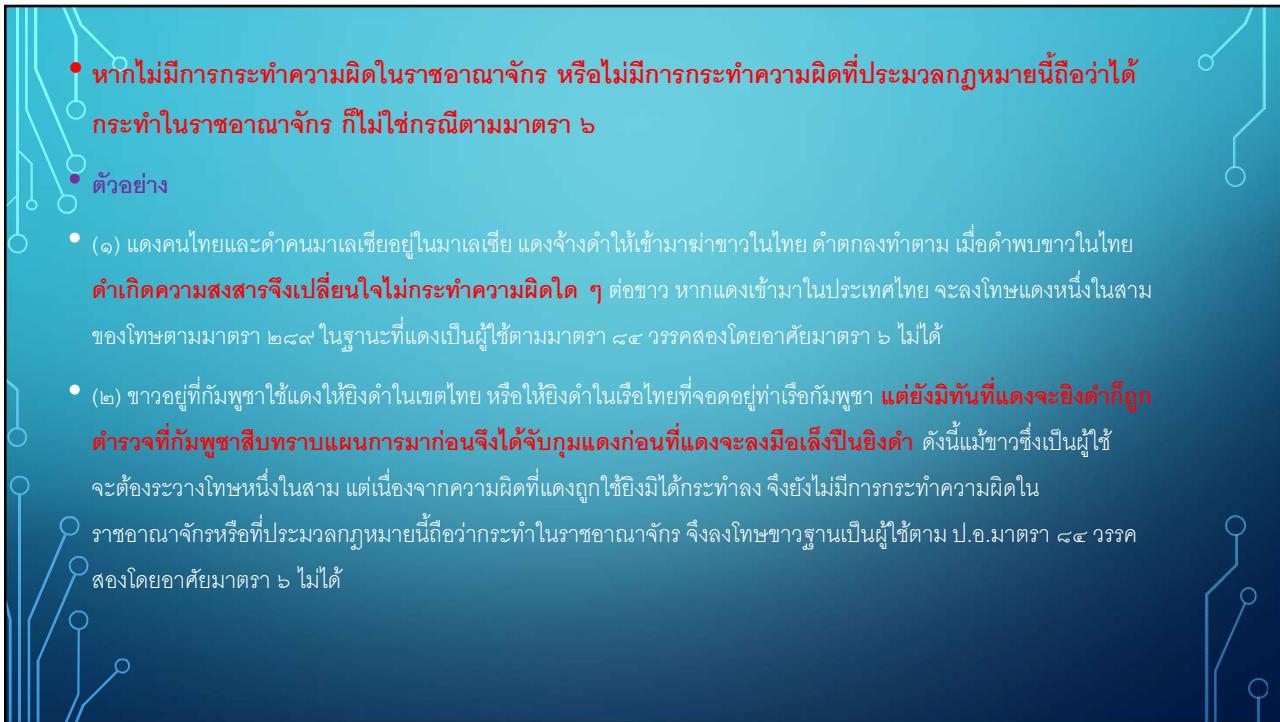


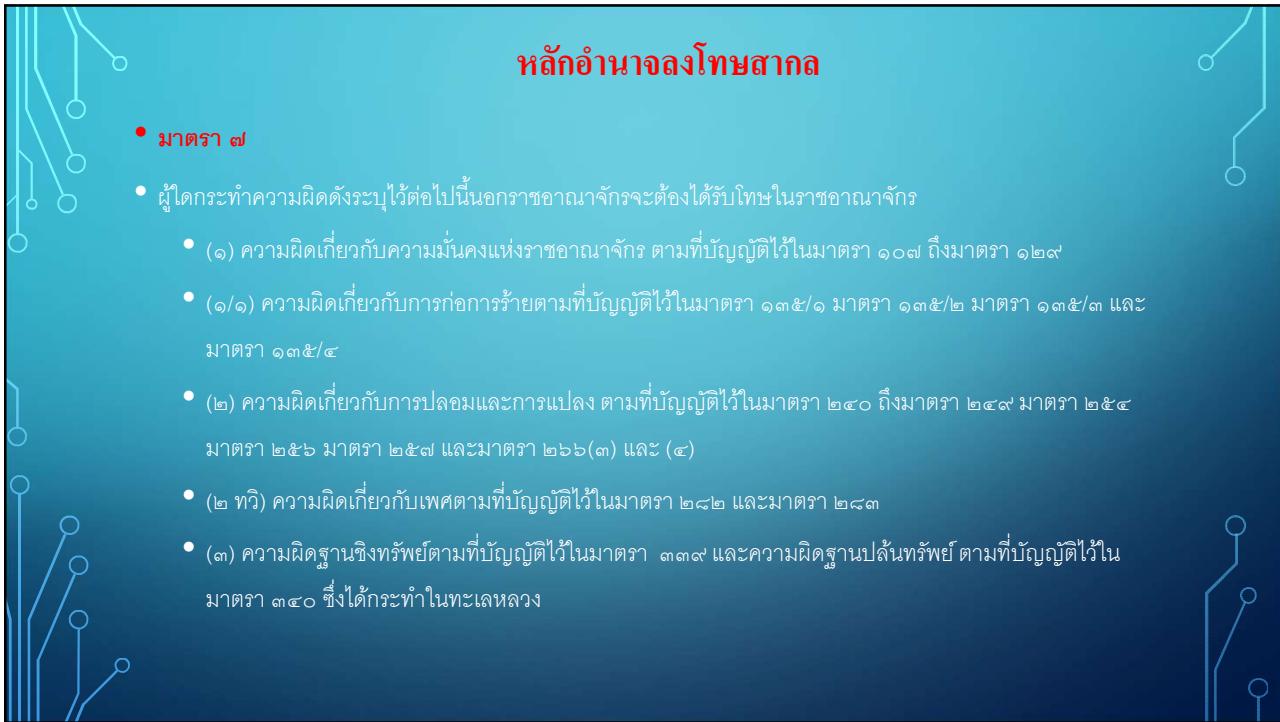
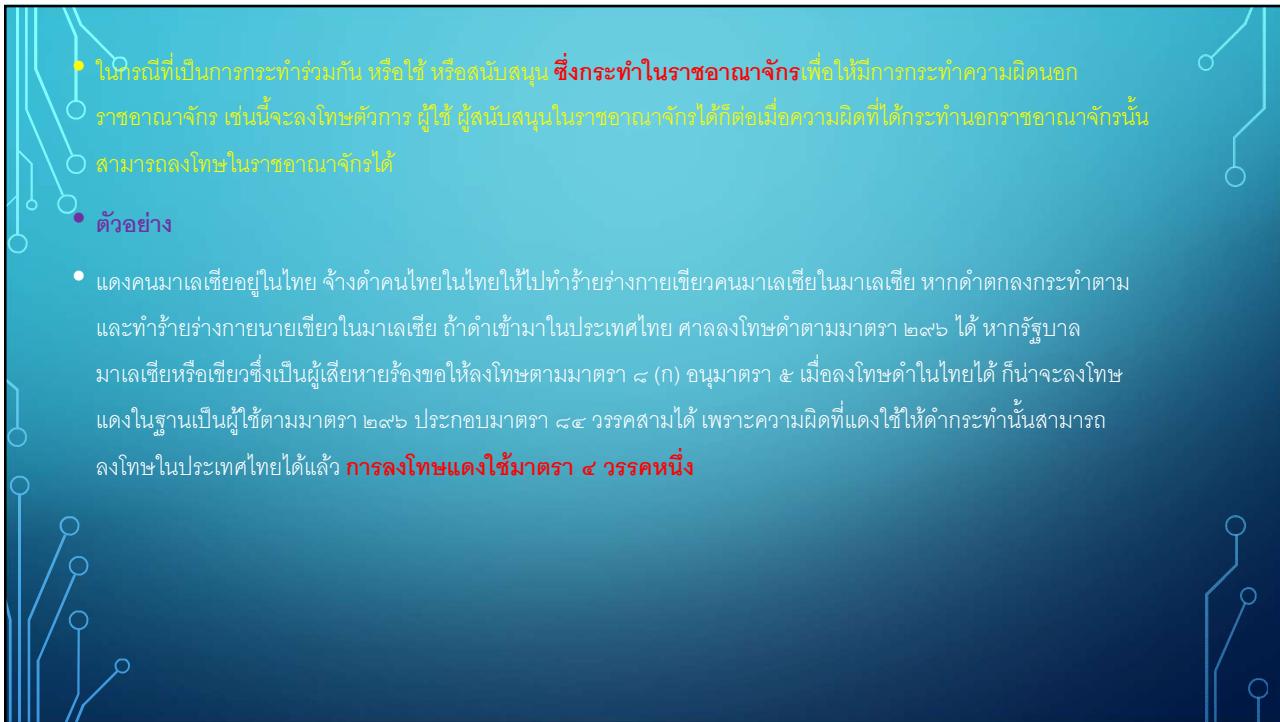


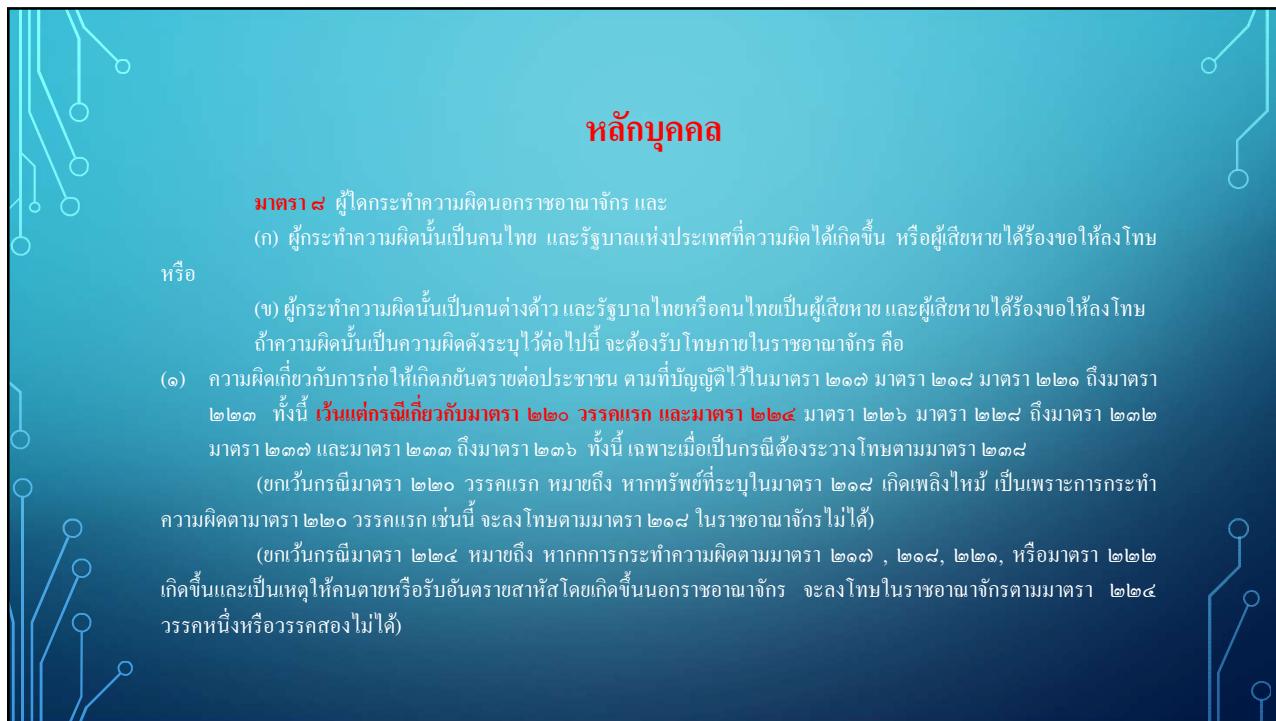
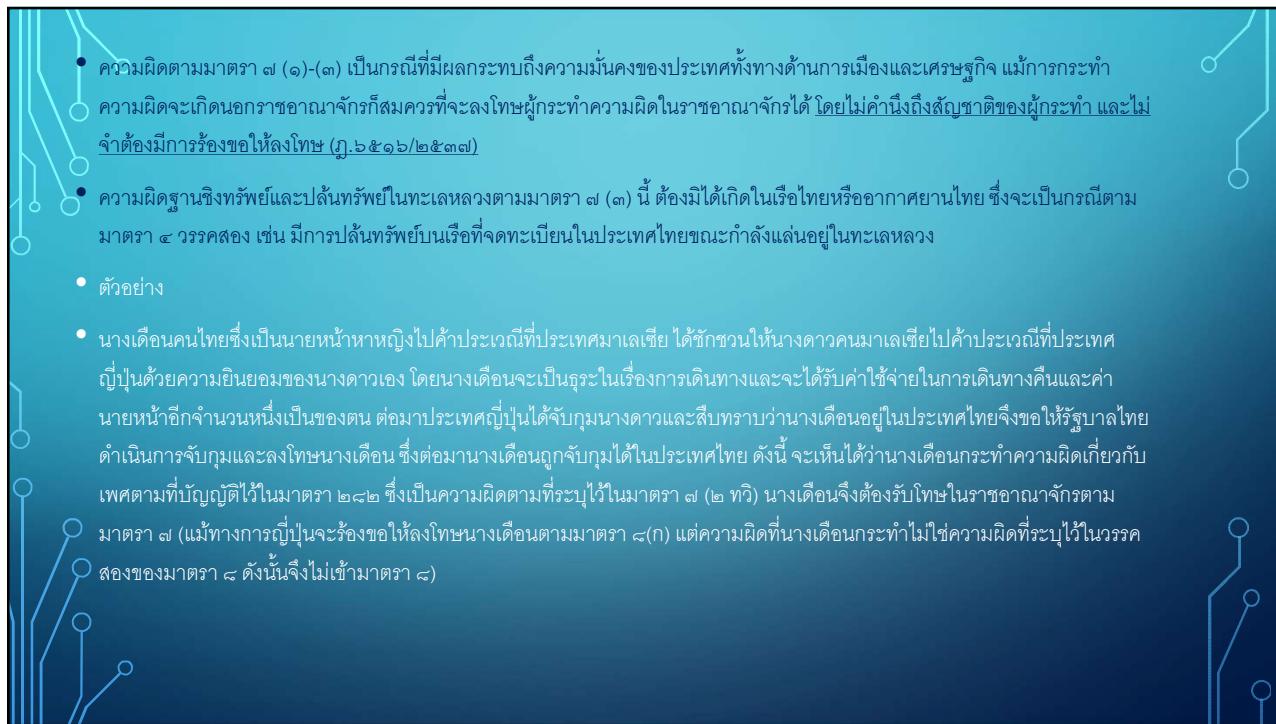












(๒) ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖(๑) และ (๒) มาตรา ๒๖๘ ทั้งนี้ เร้นแต่กรณีถี่ยวกับมาตรา ๒๖๘ และมาตรา ๒๖๙

(๒/๑) ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๗/๑ ถึงมาตรา ๒๖๗/๗

(๒/๒) ความผิดเกี่ยวกับหนังสือเดินทางตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๗/๘ ถึงมาตรา ๒๖๗/๑๕

(๓) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๘๐ และมาตรา ๒๘๕ ทั้งนี้ เอกสารที่เกี่ยวกับมาตรา ๒๗๖

(ไม่ว่าความผิดตามมาตรา ๒๗๖ ด้วย ดังนั้น หากเด็กหญิงไทยอายุ ๑๔ ปี ยินยอมให้สาวต่างชาติร่วมประเงินเอกสารข้ามชาติ ขึ้นเป็นความผิดตามมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง จึงลงโทษซึ้งกระทำในราชอาณาจักรไม่ได้)

(๔) ความผิดต่อชีวิต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๘ ถึงมาตรา ๒๙๐

(๕) ความผิดต่อร่างกาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙๕ ถึงมาตรา ๒๙๘

(๖) ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนไข้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๖ ถึงมาตรา ๓๐๙

(๗) ความผิดต่อเสรียหาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๕ มาตรา ๓๐๐ มาตรา ๓๑๒ ถึงมาตรา ๓๑๕ และมาตรา ๓๑๗ ถึงมาตรา ๓๒๐

(๘) ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒๔ ถึงมาตรา ๓๒๖

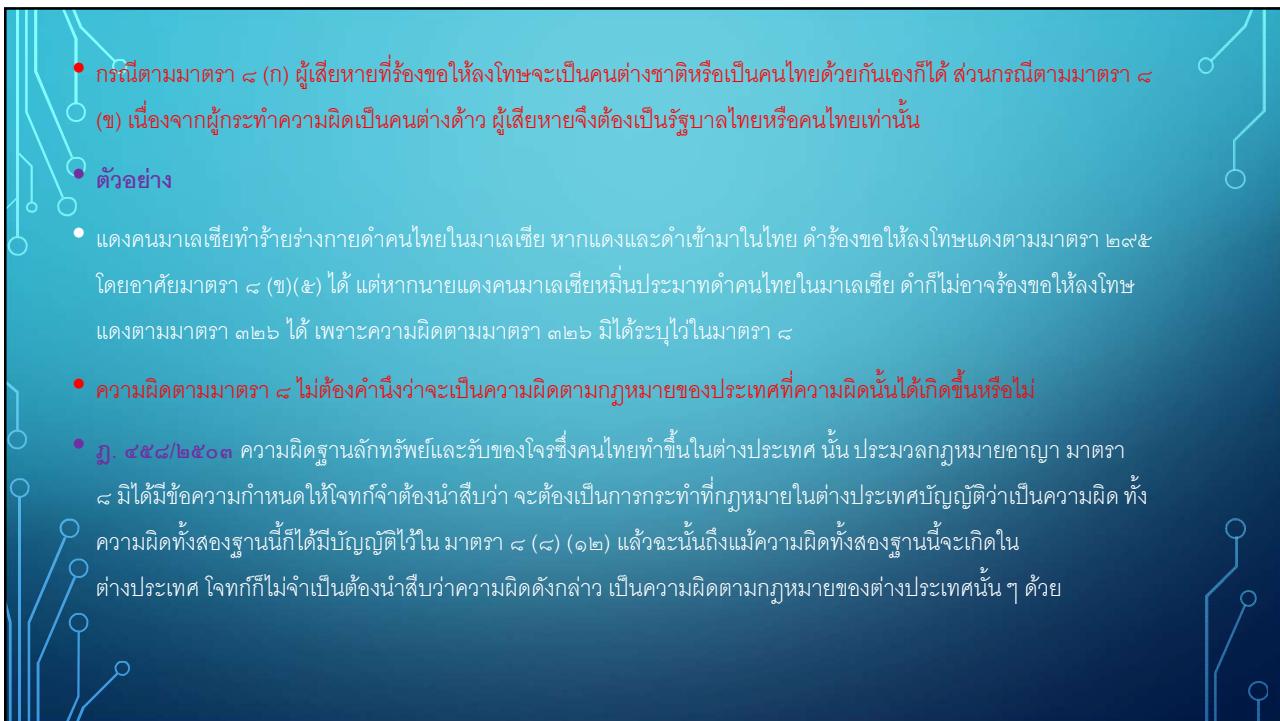
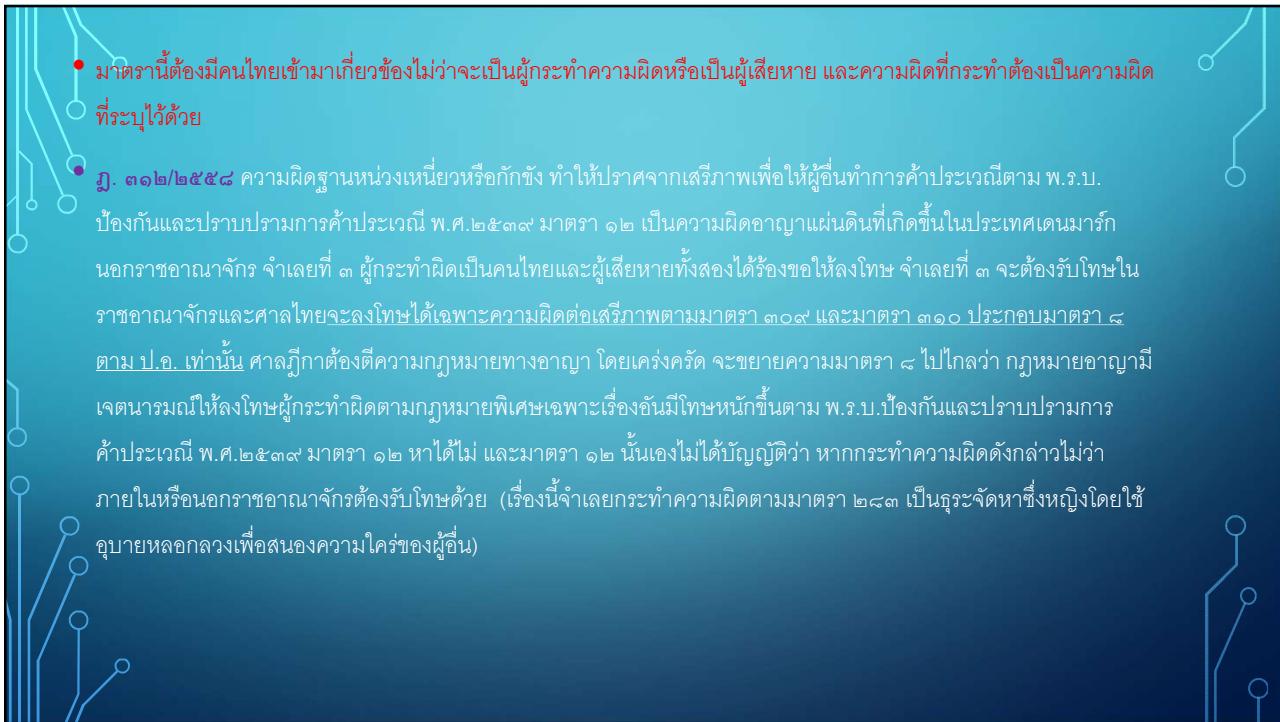
(๙) ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒๗ ถึงมาตรา ๓๔๐

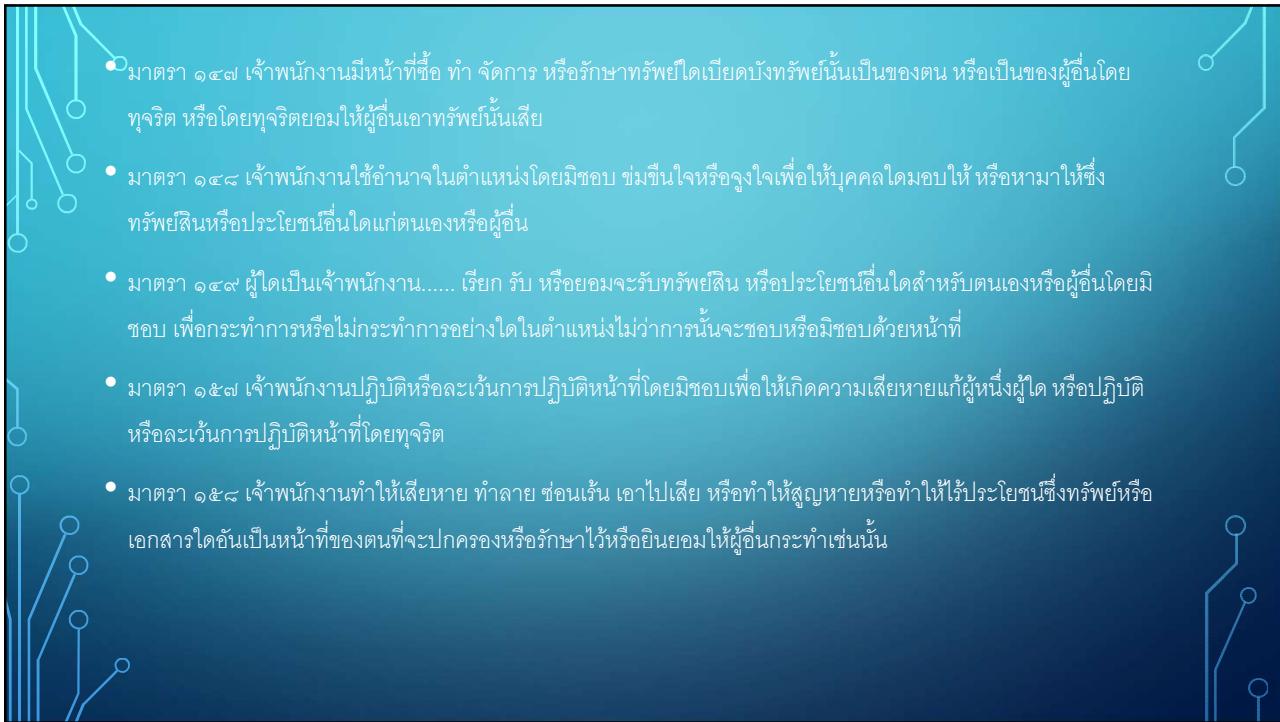
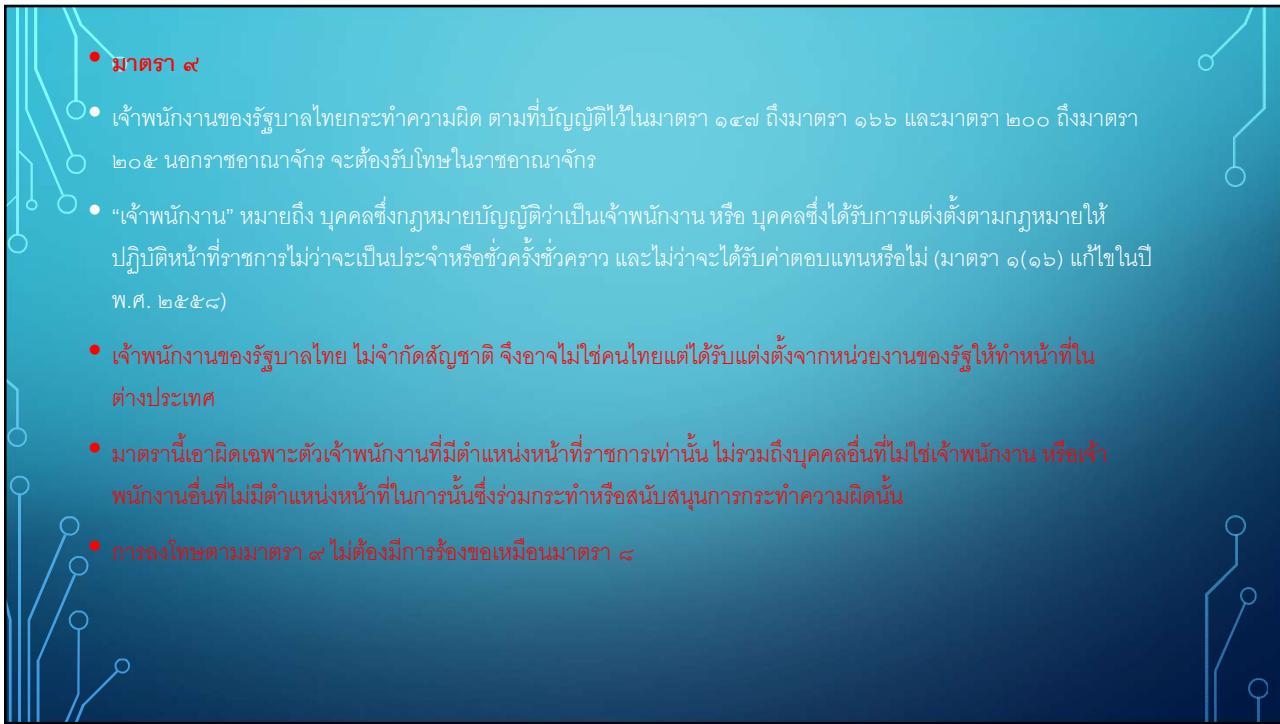
(๑๐) ความผิดฐานหลอก ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔๑ ถึงมาตรา ๓๔๔ มาตรา ๓๔๖ และมาตรา ๓๔๗

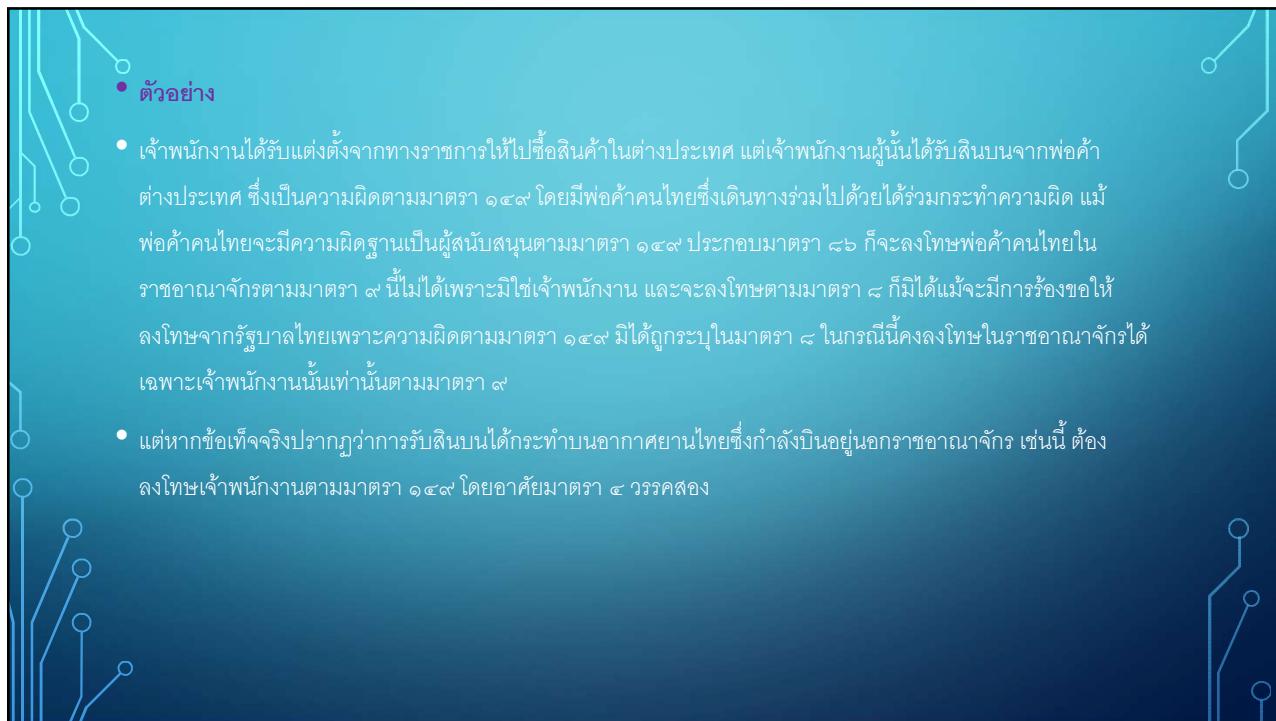
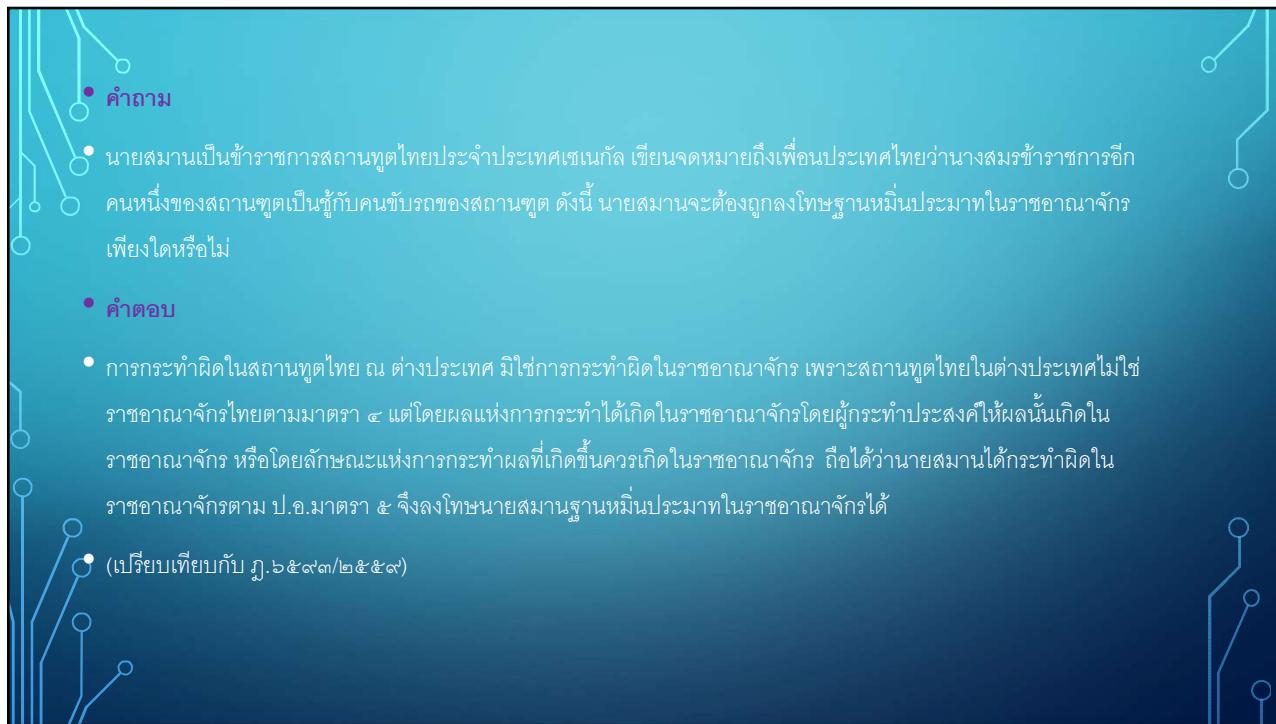
(๑๑) ความผิดฐานข้ออก ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔๕ ถึงมาตรา ๓๔๘

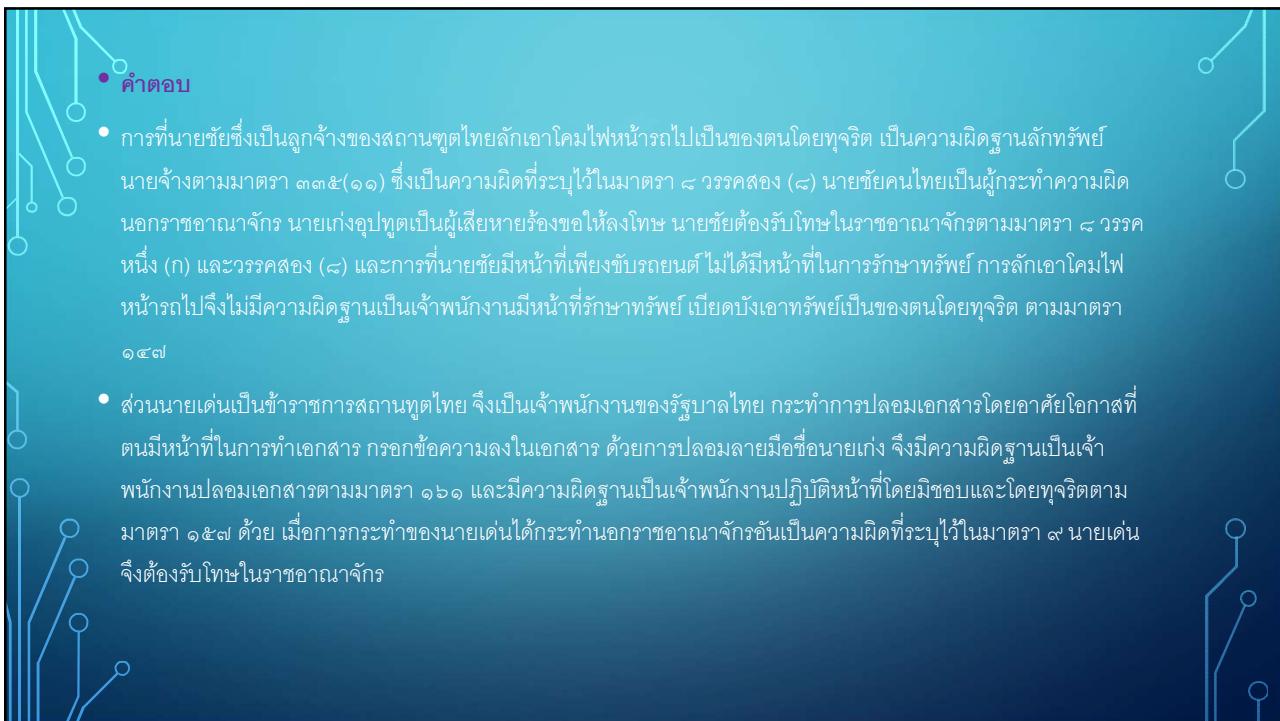
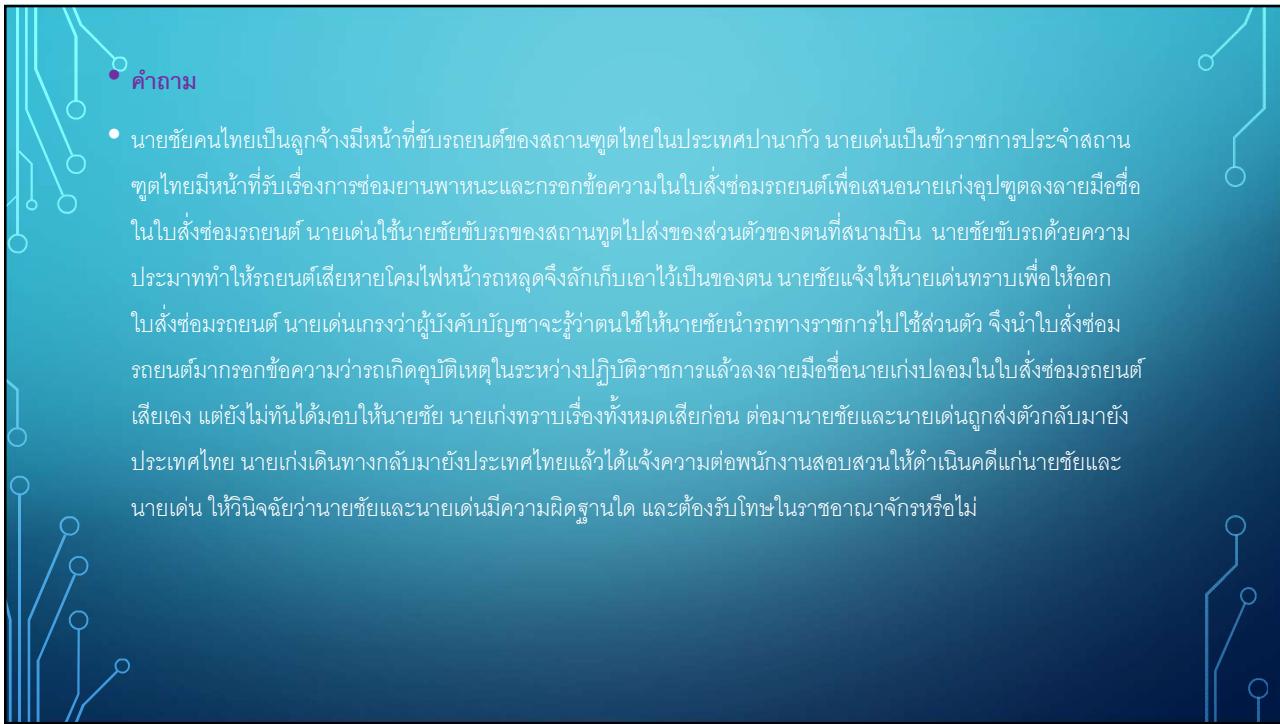
(๑๒) ความผิดฐานรับของโจร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔๗

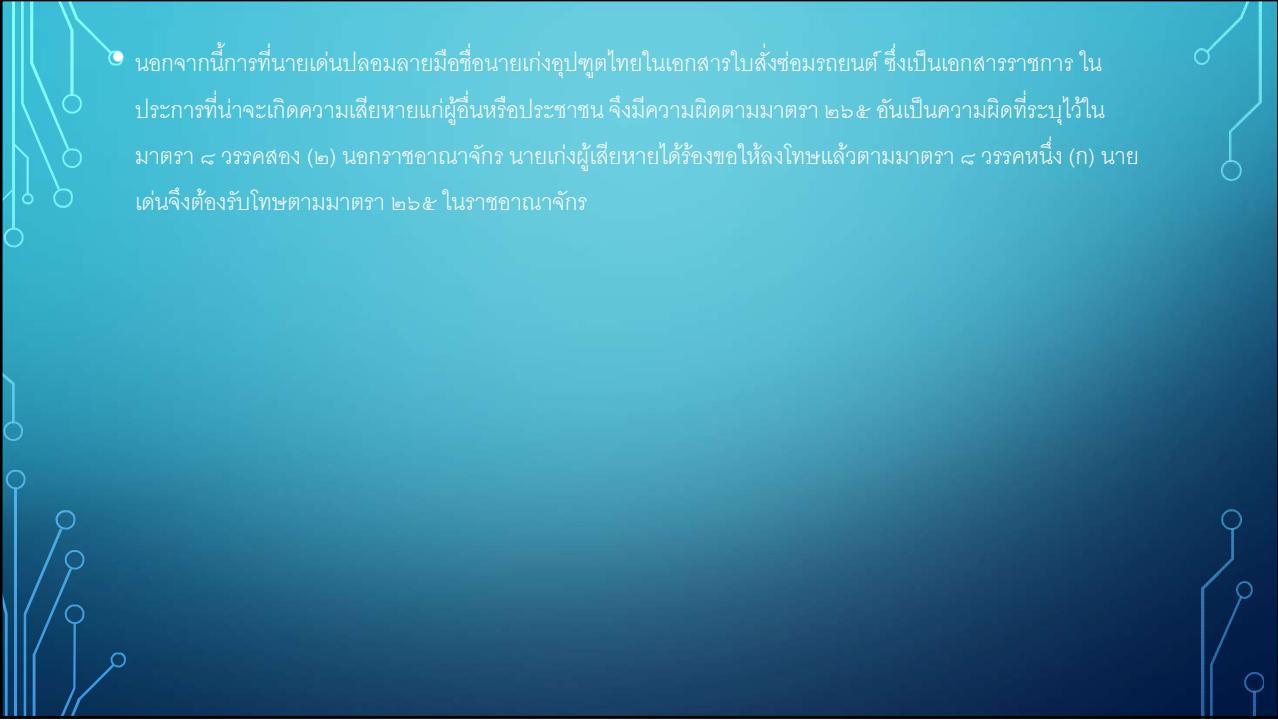
(๑๓) ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔๘ ถึงมาตรา ๓๖๐









- 
- นอกจากนี้การที่นายเด่นปลอมลายมือชื่อนายเก่งอุปถัติไทยในเอกสารไว้สั่งซื้อมรรภนต์ ซึ่งเป็นเอกสารราชการ ใน
ประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน จึงมีความผิดตามมาตรา ๒๖๕ ข้อบันเป็นความผิดที่ระบุไว้ใน
มาตรา ๘ วรรคสอง (๒) นอกวาระขอมาจัดร นายเก่งผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษแล้วตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (ก) นาย
เด่นจึงต้องรับโทษตามมาตรา ๒๖๕ ในราชโองการมาจัดร

ผลคำพิพากษาในต่างประเทศ

มาตรา ๑๐

- ผู้ใดกระทำการอนุกราชอาณาจักรซึ่งเป็นความผิดตามมาตราต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในมาตรา ๗(๒) และ (๓) มาตรา ๘ และ
มาตรา ๙ ห้ามมิให้ลงโทษผู้นั้นในราชอาณาจักรเพรียกภาระท่านั้นออก ถ้า
- (๑) ได้มีคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศอันถึงที่สุดให้ปล่อยตัวผู้นั้น หรือ
- (๒) ศาลในต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษ และผู้นั้นได้พ้นโทษแล้ว
- ถ้าผู้ต้องคำพิพากษาได้รับโทษสำหรับภาระท่านั้นตามคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศมาแล้ว แต่ยังไม่พ้นโทษ
ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงได้ก็ได้ หรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้ ทั้งนี้โดย
คำนึงถึงโทษที่ผู้นั้นได้รับมาแล้ว

- หากความผิดที่กระทำนกราชอาญาจันน์เป็นความผิดตามมาตรา ๗ (๑) (ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามมาตรา ๑๐๙ ถึงมาตรา ๑๒๙) และ ๙/๑ (ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๑๓๕/๑ ถึงมาตรา ๑๓๕/๔) และความผิดตามมาตรา ๘ (๒) (ความผิดเกี่ยวกับเพศตามมาตรา ๒๖๒, ๒๖๓) ศาลไทย มีอำนาจพิพากษាជึ่งเดียวไม่คำนึงถึงว่าผู้นั้นจะได้รับโทษมาแล้วจนครบถ้วนตามคำพิพากษาของศาลในด่างประเทศหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากเป็นความผิดร้ายแรง ถือว่าเป็นข้อหาเงินหลัก “บุคคลจะไม่ถูกพิจารณาคดีซ้ำสอง ในความผิดเดียว”

- ภ. ๔๙๐๑/๒๕๖๖ ศาลในด่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษจำเลยข้อหาค้าประเวณี แต่คดีนี้จำเลยกระทำการความผิดข้อหา เป็นครุกรรมทางชีวะบุคคลใดเพื่อการอนาจารและเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณีเป็นคนละข้อหา กัน และการกระทำ ด่างกันการห้ามมิให้ลงโทษจำเลยในราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๐ ต้องเป็นการลงโทษ เพราะ การกระทำเดียวกันคือ เมื่อลงโทษข้อหาใดในด่างประเทศแล้วจะลงโทษข้อหาเดียวกันร้าในราชอาณาจักรอีกไม่ได้ ดังนั้น คดีนี้ยอมลงโทษจำเลยได้

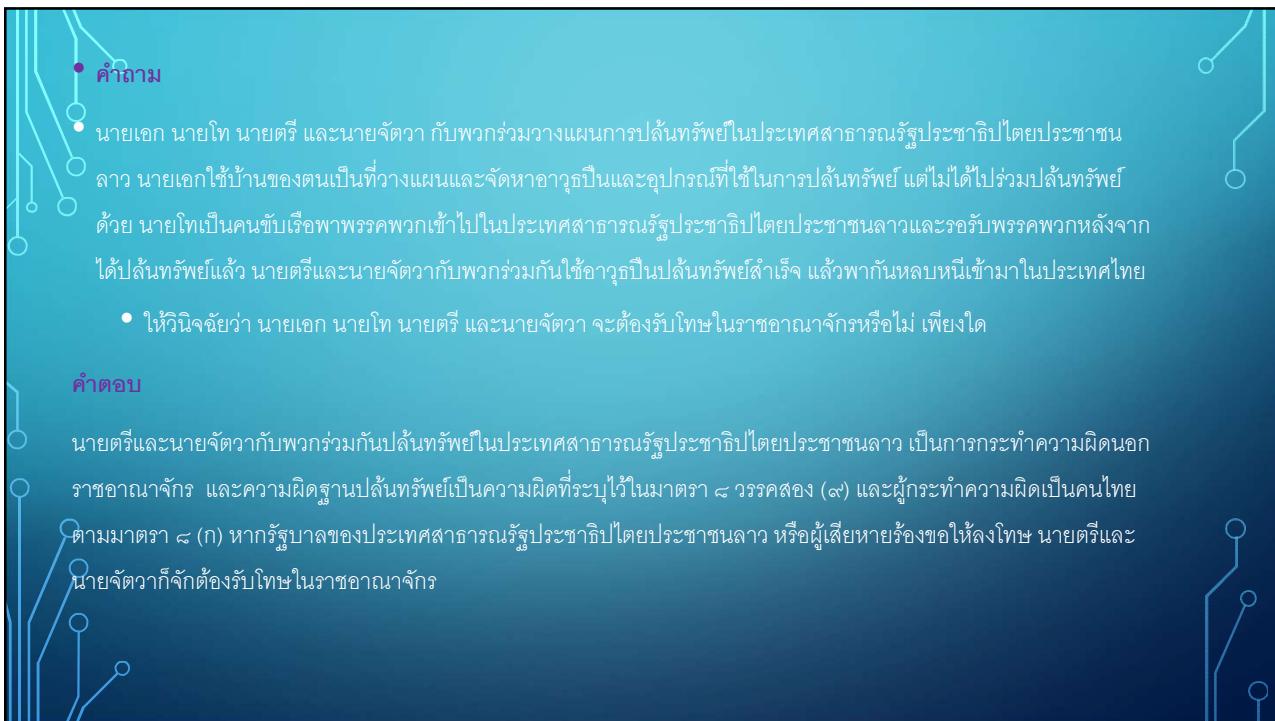
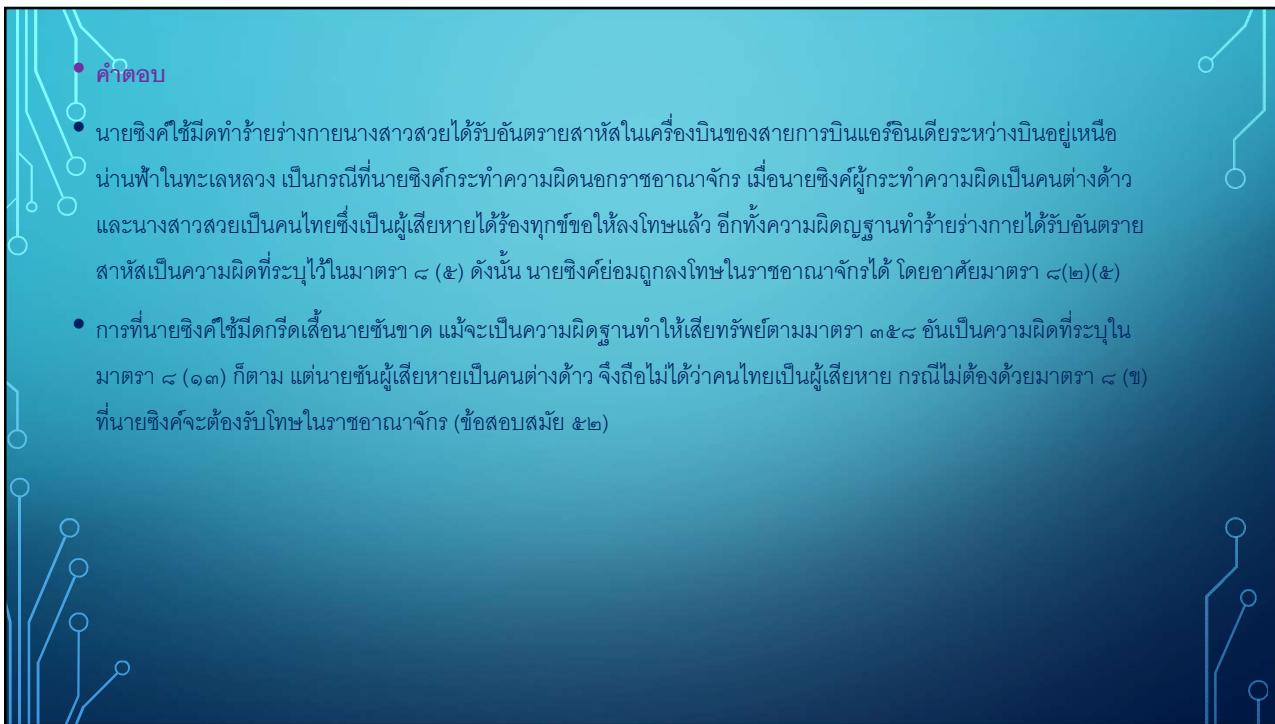
มาตรา ๑๑

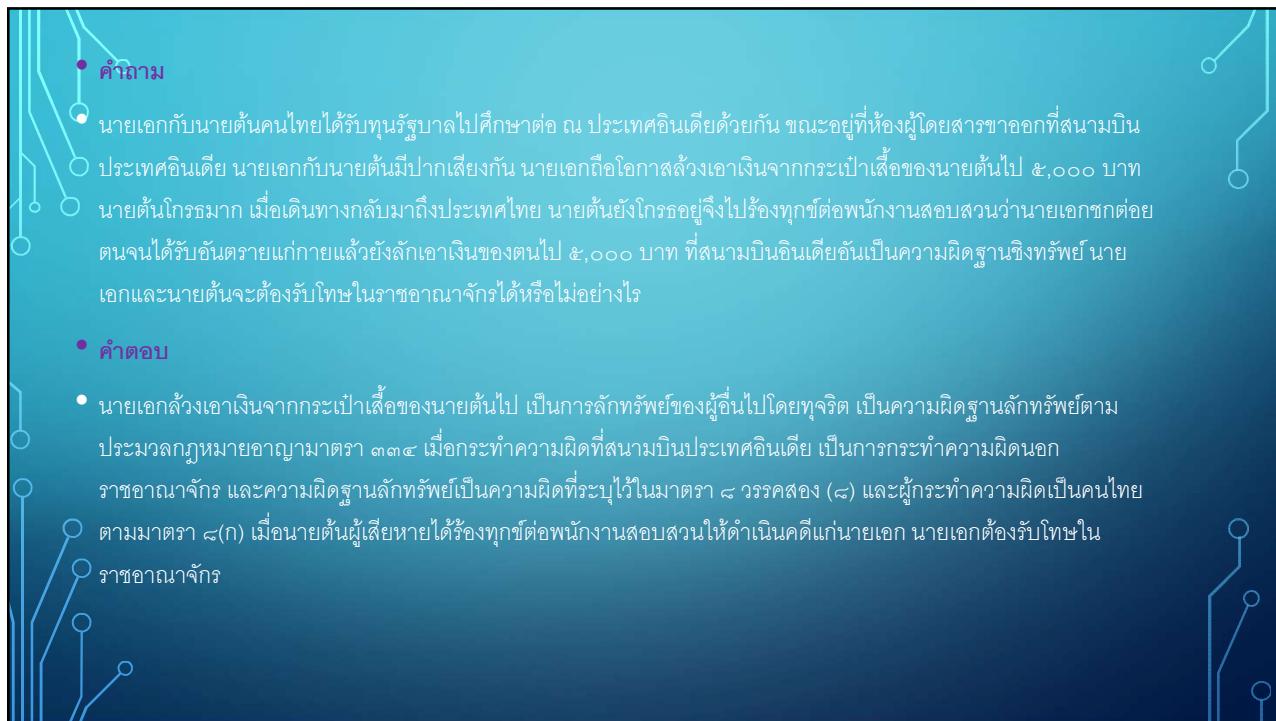
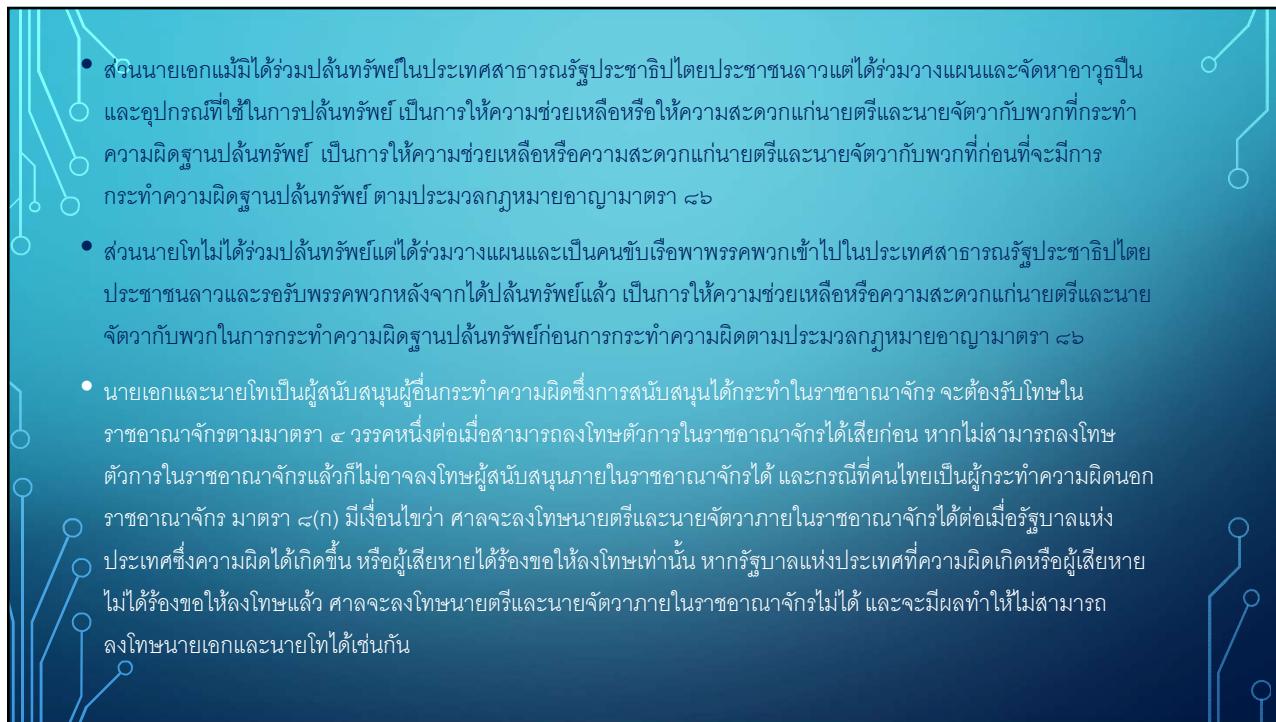
- ผู้กระทำการความผิดในราชอาณาจักร หรือกระทำการความผิดที่ประมวลกฎหมายนี้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร ถ้าผู้นั้น ได้รับโทษสำหรับกระทำการที่ทำนั้นตามคำพิพากษาของศาลในด่างประเทศมาแล้วทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ศาลจะลงโทษ น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดให้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ หรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงโทษที่ผู้นั้น ได้รับมาแล้ว
- ในกรณีที่ผู้กระทำการความผิดในราชอาณาจักร หรือกระทำการความผิดที่ประมวลกฎหมายนี้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร ได้ถูกฟ้องต่อศาลในด่างประเทศโดยรัฐบาลไทยร้องขอ ห้ามมิให้ลงโทษผู้นั้นในราชอาณาจักรเพ wah กระทำการที่ทำนั้นอีก ถ้า
 - (๑) ได้มีคำพิพากษาของศาลในด่างประเทศคืนถึงที่สุดให้ปล่อยตัวผู้นั้น
 - (๒) ศาลในด่างประเทศพิพากษางลงโทษ และผู้นั้นได้พ้นโทษแล้ว

- ในกรณีที่รัฐบาลไทยร้องขอ หากศาลในต่างประเทศพิพากษาให้ลังโภษและผู้นั้นรับโภษจนพ้นโภษแล้ว จะลงโภษผู้นั้นในราชอาณาจักรอีกไม่ได้ แต่ถ้าศาลมีคำตัดสินในต่างประเทศพิพากษาให้ลังโภษและผู้นั้นยังมิได้รับโภษโดยพระราชบัญญัติ ศาลไทยมีอำนาจพิจารณาพิพากษางลงโภษผู้นั้นในราชอาณาจักรอีกได้
 - ถ้าผู้กระทำการผิดได้รับโภษตามคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศจนพ้นโภษแล้วโดยที่รัฐบาลไทยไม่ได้ร้องขอ กรณีศาลไทยมีอำนาจพิจารณาพิพากษางลงโภษผู้นั้นในราชอาณาจักรได้
 - ถ้าผู้กระทำการผิดได้รับโภษตามคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศแต่ยังไม่พ้นโภษ ไม่ว่ารัฐบาลไทยจะร้องขอให้ลังโภษหรือไม่ ศาลไทยยังมีอำนาจพิจารณาพิพากษางลงโภษผู้นั้นในราชอาณาจักรได้ โดยจะลงโภษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือไม่ลงโภษเลยก็ได้ โดยคำนึงถึงโภษที่ผู้นั้นได้รับมาแล้ว

คำถ้าม

- นายชิงค์คนสัญชาติอินเดียสารเเครื่องบินสายการบินขึ้นประหดัชของสายการบินแอร์อินเดียเพื่อเดินทางจากประเทศไทย ดินเดี่ยมายังประเทศไทย ระหว่างที่เดินทางกลับไปในประเทศ เนื่องจากนายชิงค์ได้ระบุตนเป็นชาวไทย จึงได้รับอนุญาตให้เดินทางกลับไปในประเทศได้โดยไม่ต้องมีเอกสารเดินทาง แต่เมื่อเดินทางกลับมาถึงประเทศไทย ทางเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองได้ตรวจสอบเอกสารเดินทางและเอกสารเดินทางกลับไปในประเทศ ไม่พบเอกสารเดินทาง จึงได้ดำเนินการจับกุมตัวนายชิงค์ไว้ในประเทศไทย ตามกฎหมายของประเทศไทย





- ส่วนการที่นายต้นไปแจ้งความร้องทุกข์ว่าตนถูกซักด้วยและถูกเอกสารในไปอันเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ซึ่งเป็นความเห็น กาว
กระทำของนายต้นเป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญาเพื่อแก้ลังให้นายเอกได้รับโทษในความผิดฐานชิง
ทรัพย์ซึ่งมีโทษหนักกว่าความผิดฐานลักทรัพย์ นายต้นจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๒, มาตรา ๑๙๔
วรรคสอง และเมื่อความผิดฐานชิงทรัพย์มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไป นายต้นจึงมีความผิดตามมาตรา ๑๙๑(๑) ด้วย
นายต้นกระทำการทำความผิดในราชอาณาจักร จึงต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง